

DUYURU**Sayı: 2018/028****BURSA, 25.04.2018****Konu:****YENİ TORBA TASARI İLE YATIRIMLARIN VE İSTİHDAMIN TEŞVİKİ İÇİN ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER VE VERGİ KANUNLARINDA YAPILACAK BAZI DEĞİŞİKLİKLER**

TBMM'ne sevk edilen yeni bir torba kanun tasarısı ile vergi kanunlarında önemli değişiklikler içeren maddeler ile yatırım ve istihdamın teşviki amacıyla öngörülen yeni düzenlemeler hakkındaki değerlendirmelerimiz kısaca aşağıdaki gibidir.

Söz konusu kanun tasarısı TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na 2 Şubat 2018 günü itibarıyla sevk edilmiştir. Komisyondaki görüşmeler sırasında ve sonrasında TBMM Genel Kurulu'nda yapılacak görüşmeler sırasında tasarıda yer verilen maddelerde değişiklikler olabileceği gibi geri çekilen maddeler de olabilir ve ayrıca ilave bazı maddeler düzenlenebilir. Bu sirkülerimiz, tasarıda öngörülen önemli bazı hususlar hakkında **ön bilgi vermek** amacıyla hazırlanmış olup, tasarının yasalaşması sonrasında nihai kanun metni hakkında detaylı sirkülerimiz de yayınlanacaktır.

1. GELİR VERGİSİ KANUNU'NDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER**1.1. Meskenlerde yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretenlere vergi muafiyeti sağlanması**

Tasarının 3. maddesi ile yenilenebilir enerji kaynaklarından en üst düzeyde istifade etme hedefi doğrultusunda elektrik enerjisi üretiminin teşvik edilmesi amacıyla, **sahibi oldukları veya kira ile kullandıkları meskenlerde**, Elektrik Piyasası Kanunu'nun 14. maddesi hükümlerine göre lisanssız yürütülebilecek faaliyetler kapsamında kurdukları, çatı ve cephe uygulamalı yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı ve kurulu gücü azami 10 kW (10 kW dahil) olan, elektrik üretim tesisinden ürettikleri elektrik enerjisini son kaynak tedarik şirketlerine satan gerçek kişilerin gelir vergisinden muaf esnaf kapsamına alınmaları öngörülmektedir.

1.2. Kadın çalışanlar için kreş ve gündüz bakımevlerine yapılacak ödemelerin belli bir kısmı ile işyerinde bu imkânın sağlanması halinde sağlanan bu menfaatin vergiden istisna ücret olarak kabul edilmesi

Tasarının 4. maddesi ile, işverenlerce kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi hizmeti verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ile işverenler tarafından söz konusu hizmetin işyerinde verilmemesi durumunda kadın hizmet erbabına aylık olarak, asgari ücretin aylık brüt tutarının %15'ini geçmemek üzere sağlanan kreş ve gündüz bakımevi yardımları ücret istisnası kapsamına alınmaktadır.

Ödemenin çalışanlara nakden yapılmadan kreş ve gündüz bakımevi hizmeti sağlayan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine doğrudan yapılması gerekmekte olup, hizmet bedelinin belirlenen tutarı aşması halinde aşan kısım ücret olarak vergilendirilecektir. Ayrıca, kadın hizmet erbabına kreş ve gündüz bakımevi yardımı gibi adlar altında nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan diğer menfaatler istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.

1.3. İkale sözleşmesi veya karşılıklı sonlandırma sözleşmesi gibi adlar altında ödenen çeşitli tazminatların kıdem tazminatı tavanını aşan kısmı ücret olarak kabul edilecektir

Tasarının 5. maddesi ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 25. maddesinin 7 numaralı bendi iki alt bende bölünmekte; (a) bendinde mevcut kıdem tazminatının gelir vergisinden istisna tutulmasına dair hüküm aynen korunmakta, (b) bendinde ise, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra hizmet erbabına, **karşılıklı sonlandırma sözleşmesi** veya **ikale sözleşmesi** kapsamında ödenen **tazminatlar, iş kaybı tazminatları, iş sonu tazminatları, iş güvencesi tazminatları gibi adlar** altında yapılan **ödemeler ve yardımların**, çalışanın tabi olduğu mevzuata göre kıdem tazminatına ilişkin söz konusu istisna tutarın hesabında dikkate alınması gerektiği yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Diğer bir ifadeyle, hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra, hesaplanan kıdem tazminatına ilaveten, bir sözleşme kapsamında iş kaybı tazminatı, iş sonu tazminatı, iş güvencesi tazminatı gibi adlar altında yapılan ödemelerin toplamı, sözleşmenin sona erdiği tarih itibariyle hesaplanacak **gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanını** aşması halinde **aşan kısım** vergiye tabi **ücret** olarak kabul edilecektir.

Tasarının 7. maddesi ile yukarıda açıklanan düzenleme ile paralel olacak şekilde, GVK'nun 61. maddesine de hizmet erbabına hizmet sözleşmesi sona erdikten sonra, karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesi kapsamında ödenen tazminatlar ile iş kaybı, iş sonu ve iş güvencesi tazminatları gibi çeşitli adlar altında yapılan ödeme ve yardımların **ücret** kapsamında olduğu yönünde bir ibare eklenerek, tartışmalı olan husus açıklığa kavuşturulmaktadır.

1.4. Asgari ücret gelir vergisi tarife değişikliğinden etkilenmeyecektir

Bilindiği üzere yılın son aylarına girildiği zaman gelir vergisi dilimindeki değişiklik nedeniyle (%15'den % 20 vergi oranına geçilmesi nedeniyle) asgari ücretin net tutarında bir azalma olmaktadır. Son birkaç yıldır yapılan geçici kanun düzenlemeleri ile asgari geçim indirimi miktarının yükseltilmesi suretiyle bu kayıp önlenmekteydi. Bu defa aynı sistem kalıcı bir yasal düzenlemeye dönüşmektedir.

Tasarının 6. maddesi ile GVK'nun 32. maddesine eklenmesi öngörülen fıkra ile, net ücretleri, ilgili yılın **Ocak ayında** sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan bir asgari ücretli için hesaplanan net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile aylık olarak hesaplanan net ücret arasındaki fark kadar ilave asgari geçim indirimi uygulanması suretiyle telafi edilecektir. Düzenlemede net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgarî geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücret olarak tanımlanmıştır.

1.5. Sporcu ücretlerinden tevkif yoluyla alınan gelir vergisinin iade edilmesi ve iade edilen bu vergilerin özel amaçlı olarak kullanılmasına dair düzenleme

Bilindiği üzere, GVK'nun geçici 72. maddesine göre, 31.12.2019 tarihine kadar sporculara yapılan ücret ve ücret sayılan ödemelerden aşağıdaki oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılır.

- a) Lig usulüne tabi spor dallarında;
 - 1) En üst ligdekiler için % 15,
 - 2) En üst altı ligdekiler için % 10,
 - 3) Diğer liglerdeki için % 5,
- b) Lig usulüne tabi olmayan spor dallarındaki sporculara yapılan ödemeler ile milli sporculara uluslararası müsabakalara katılmaları karşılığında yapılan ödemelerden % 5.

Bu ödemeler üzerinden 94. madde kapsamında ayrıca tevkifat yapılmayacak, bu gelirler için yıllık beyanname verilmeyecek ve diğer gelirler dolayısıyla beyanname verilmesi halinde de bu gelirler beyannameye dahil edilmeyecektir.

Tasarının 35. maddesi ile 3289 sayılı Spor Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen ek madde ile sporculara yapılan ücret ödemeleri üzerinden kesilen gelir vergisinin, kanuni süresi içerisinde beyan edilip ödenmesinden sonra bu kesintilerin kesinti yapanlara (spor kulüpleri veya sportif alanda faaliyette bulunan sermaye şirketleri) iade edilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır. İade edilecek vergilerin söz konusu maddede belirtilen alanlarda harcanması esas olacaktır. İadenin yapılması için özel bir banka hesabı açılması gerekecektir. Bu özel hesaba yapılan iadeler ile hesaptan yapılacak harcamalar gelir ve kurumlar vergisi uygulamasında gelir, gider, indirim veya maliyet olarak dikkate alınmayacaktır.

Tasarıda ayrıca;

- Özel hesaba aktarılan tutarların, amatör sporcuların, bunların çalıştırıcılarının ve diğer spor elemanlarının ücretleri ile bunların sportif faaliyetleri ile ilgili seyahat, sağlık, eğitim-öğretim harcamaları ile amatör spor dallarına ilişkin hazırlık kampları, müsabaka, malzeme ve ekipman, federasyon vize, tescil ve katılım harcamalarında kullanılması,
- Özel hesaptan amaç dışı kullanıldığı tespit edilen tutarlar için, amaç dışı kullanılan döneme gelir (stopaj) vergisi tarhiyatı yapılarak vergi ziyai cezası kesilmesi,
- Özel hesapta yer alan tutarların, amaç dışı kullanım nedeniyle yapılmış tarhiyatlar hariç olmak üzere, rehin ve haciz dışı bırakılması,
- Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasların, Maliye Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı'nca müştereken belirlenmesi,

hususlarında düzenleme yapılmaktadır.

2. VERGİ USUL KANUNU'NDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2.1. Kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılabacak bilgilerin vergi mahremiyetini ihlal sayılmayacağı

VUK'nun 5. maddesine göre aşağıda yazılı kimseler görevleri dolayısıyla, mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine müteallik olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lâzım gelen diğer hususları ifşa edemezler ve kendilerinin veya üçüncü şahısların nefine kullanamazlar;

1. Vergi muameleleri ve incelemeleri ile uğraşan memurlar,
2. Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay'da görevli olanlar,
3. Vergi kanunlarına göre kurulan komisyonlara iştirak edenler,
4. Vergi işlerinde kullanılan bilirkişiler.

Bu yasak, yukarıda yazılı kimseler, bu görevlerinden ayrılırlar dahi devam eder.

Tasarının 8. maddesi ile VUK'nun 5. maddesine eklenmesi öngörülen fıkra ile, kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili kanunlarına istinaden mükelleflerden talep edilebilen ve bu kurum ve kuruluşların görevlerinin ifası için zorunlu ve süreklilik arz eden bilgilerin, bu kurum ve kuruluşlara verilmesinin vergi mahremiyetinin ihlali sayılmayacağına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

2.2. Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş mükellefler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin sona ermesi halinde kanuni temsilcilerin sorumluluğu

Tasarının 9. maddesi ile, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 17. maddesinin dokuzuncu fıkrası hükmü Vergi Usul Kanunu'na taşınmaktadır (Buna paralel olarak, tasarının 67. maddesi ile KVK'nun 17. maddesinin 9. fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır).

Ayrıca adi ortaklıklar gibi tüzel kişiliği olmayan veya vakıflar, dernekler ve üniversiteler gibi tüzel kişiliği olan teşekküllerin sona ermesi durumunda, bunlar hakkında sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin olarak yapılacak tarhiyatların ve kesilecek cezaların muhatabı netleştirilmektedir.

2.3. İmha edilmesi gereken (imhası zorunlu) mallar için takdir komisyonu haricinde bir süreç öngörülmektedir

Tasarının 10. maddesi ile VUK'na eklenecek 278/A maddesine istinaden, **gıda veya ilaç gibi bozulma, çürüme veya son kullanma tarihinin geçmesi** gibi nedenlerle imha edilmesi gereken emtianın, emsal bedelinin, takdir komisyonu kararı olmaksızın mükelleflerce değerlemesinin yapılabilmesine imkân sağlayan bir düzenleme öngörülmektedir.

Bu kapsamda işlem tesis edilebilmesi için, bu mahiyetteki imha işlemleri süreklilik arz eden mükelleflerce Maliye Bakanlığı'na başvurulması gerekecektir. Bu başvuru üzerine mükellefin geçmiş yıllardaki işlemleri, fiili üretimi, satış ve imha süreçleri ile sektördeki diğer mükelleflerin durumu, yetkili idare, oda ve kuruluşların görüşleri de dikkate alınmak suretiyle **mükellefle yapılacak anlaşma** ile belirlenecek usul çerçevesinde ve **imha oranını aşmayacak** şekilde imha edilen emtianın emsal bedeli **sıfır olarak** kabul edilecektir.

Mükellefler, imha işlemine ilişkin her türlü kayıt, belge ve evrakı muhafaza edecek ve gerektiğinde ibra edeceklerdir.

Maliye Bakanlığı söz konusu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları tespiti yetkili kılınmaktadır.

2.4. Yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paralar

Tasarının 11. maddesi ile yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapacak tam mükellef sermaye şirketlerine, işe başladıkları hesap dönemi ve bu dönemi takip eden hesap döneminde sermaye olarak yurtdışından getirilen yabancı paralar için yeni bir değerlendirme müessesesi getirilmesi öngörülmektedir.

Öngörülen düzenlemeyle, bu amaçla getirilen yabancı paraların **işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar kullanılmayan kısmı ile yatırım teşvik belgesinde öngörülen yatırımları gerçekleştirmek üzere kullanılan kısmı için** yabancı para değerlemesi nedeniyle ortaya çıkacak vergisel sonuçların önlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkili kılınmaktadır.

VUK'na göre eklenmesi öngörülen 280/A maddesi aşağıdaki gibidir:

“ Yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paralar:

MADDE) 280/A- Yatırım teşvik belgesi kapsamında yatırım yapacak tam mükellef sermaye şirketlerine, işe başladıkları hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paraların, söz konusu dönem zarfında yatırım teşvik belgesi kapsamında sarf olunan kısmı nedeniyle oluşan kur farkları pasifte özel bir fon hesabına alınabilir. Bu durumda olumlu kur farkları bu hesabın alacağına, olumsuz kur farkları ise bu hesabın borcuna kaydedilir.

Sermaye olarak konulan bu yabancı paraların, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar herhangi bir suretle sarf edilmeyen kısmı; bu hesap dönemlerine ait vergilendirme dönemlerinin sonuna kadar mukayyet değeriyle, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap döneminin sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlendirilir.

Birinci fıkra uyarınca oluşan fon hesabı, sermayeye ilave edilme dışında, herhangi bir suretle

başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin, bu dönemde vergiye tabi tutulur. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri hariç, şirketin tasfiyesi halinde de bu hüküm uygulanır.

Mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için ticaret siciline tescil tarihini izleyen üçüncü ayın sonuna kadar yatırım teşvik belgesi almak için başvuruda bulunmuş ve işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar bu belgeyi almış olması gerekir. Söz konusu yabancı paralar; başvurunun süresi içinde yapılmaması halinde müteakip ilk vergilendirme döneminden, yatırım teşvik belgesinin alınamaması halinde ise işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonu itibarıyla bu Kanunun 280 inci maddesine göre değerlendirilir.

Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir

Yukarıda öngörülen düzenlemeye göre;

- Yatırım teşvik belgesi sahibi şirketlerde,
- İşe başladıkları hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonuna kadar,
- Yurtdışından getirilerek sermaye olarak konulan yabancı paraların,
- Söz konusu dönem zarfında (işe başlanılan tarihi takip eden dönem hesap dönemi sonuna kadar) yatırım teşvik belgesi kapsamında sarf olunan kısmı nedeniyle oluşan kur farkları pasifte özel bir fon hesabına alınabilecektir, (Olumlu kur farkları hesabın alacağına, olumsuz kur farkları hesabın borcuna kaydedilebilecektir).
- Fon hesabı, sermayeye ilave edilme dışında, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde, bu işlemlerin yapıldığı dönemlerin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin, bu dönemde vergiye tabi tutulacaktır. Birleşme ve bölünme işlemleri hariç şirketin tasfiyesi halinde de bu hüküm uygulanacaktır.
- Söz konusu süre zarfında sarf edilmeyen paralar, bu hesap dönemlerine ait vergilendirme dönemlerinin sonuna kadar mukayyet değer ile, işe başlanılan hesap dönemini takip eden hesap dönemi sonunda ise VUK'nun 280. maddesi kapsamında TCMB tarafından ilan edilen döviz alış kuru üzerinden değerlendirilecektir.

Öngörülen düzenleme muhasebe uygulamaları, mali ve vergisel raporlamalar açısından tereddüt oluşturacak önemli sorular barındırmaktadır. Düzenlemenin yasalaşması halinde Maliye Bakanlığı tarafından uygulamaya yön verecek (muhasebe kayıtlarını da içerecek şekilde) bir genel tebliğ yayınlanması faydalı olacaktır.

2.5. E-fatura yerine kâğıt fatura düzenlenmesi halinde ya da yasal süresi içinde faturanın düzenlenmemesi halinde, fatura bedelinin %10'u kadar özel usulsüzlük cezası kesilmesi yönünde yasal düzenleme yapılmaktadır

Bilindiği üzere Maliye Bakanlığı tarafından özelge düzeyinde yayınlanan görüşe göre, e-fatura düzenleme zorunluluğu bulunan bir işlemde kâğıt fatura düzenlenmesi halinde uygulanması gereken ceza, VUK'nun 353. maddesinin birinci fıkrasına göre faturada yer alan meblağın %10'u kadar özel usulsüzlük cezası olması gerektiği şeklindedir.

Tasarının 12. maddesinde öngörülen düzenleme ile, yukarıda açıklanan özel usulsüzlük cezası yasal bir dayanağa kavuşmakta ve aynen yasal metne girmektedir. Tasarı ile VUK'nun 353. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmektedir:

Değişiklik öncesi madde metni;

1. Verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması veya düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi halinde; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için 10.000.000 (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'den itibaren 240 TL) liradan aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının % 10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 5.000.000.000 (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'den itibaren 120.000 TL) lirayı geçemez.

2. Perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin veya gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin tespiti halinde, her bir belge için 10.000.000 (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'den itibaren 240 TL) lira özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 500.000.000 (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'den itibaren 12.000 TL) lirayı, bir takvim yılı içinde ise 5.000.000.000 (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'den itibaren 120.000 TL) lirayı aşamaz.

Değişiklik sonrası madde metni;

1. **Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere**, verilmesi ve alınması icabeden fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu ile serbest meslek makbuzlarının verilmemesi, alınmaması, düzenlenen bu belgelerde gerçek meblağdan farklı meblağlara yer verilmesi, **bu belgelerin elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlenmesi ya da bu Kanunun 227 nci ve 231 inci maddelerine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde**; bu belgeleri düzenlemek ve almak zorunda olanların her birine, her bir belge için 240 Türk Lirasından aşağı olmamak üzere bu belgelere yazılması gereken meblağın veya meblağ farkının %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası kesilir.

Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan yukarıda yazılı özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 120.000 Türk Lirasını geçemez.

2. Elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekenler de dahil olmak üzere, perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi ile Maliye Bakanlığınca düzenlenme zorunluluğu getirilen belgelerin; düzenlenmediğinin, kullanılmadığının, bulundurulmadığının, düzenlenen belgelerin aslı ile örneğinde farklı meblağlara yer verildiğinin, gerçeğe aykırı olarak düzenlendiğinin **veya elektronik belge olarak düzenlenmesi gerekirken kâğıt olarak düzenlendiğinin tespiti ya da bu belgelerin bu Kanunun 227 nci maddesine göre hiç düzenlenmemiş sayılması halinde**, her bir belge için 240 Türk Lirası özel usulsüzlük cezası kesilir.

Ancak, her bir belge nevine ilişkin olarak kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı her bir tespit için 12.000 Türk Lirasını, bir takvim yılı içinde ise 120.000 Türk Lirasını geçemez.

Yukarıda da görüldüğü üzere, **e-fatura yerine kâğıt fatura düzenlendiğinin tespiti halinde uygulanacak özel usulsüzlük cezası faturada yer alan meblağın** (2018 yılı için 240 TL'dan az olmamak üzere) **%10'u kadar olacaktır**. Bir takvim yılı içinde her bir belge nevine ilişkin olarak tespit olunan özel usulsüzlükler için kesilecek cezanın toplamı 120.000 TL'nı geçemeyecektir.

Aynı yaklaşım **elektronik belge** olarak düzenlenmesi zorunlu olan **perakende satış fişi, ödeme kaydedici cihazla verilen fiş, giriş ve yolcu taşıma bileti, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi, yolcu listesi, günlük müşteri listesi** için de geçerli olacaktır.

VUK'nun 227. maddesinin 3. fıkrasına göre, kanunda kullanma mecburiyeti getirilen belgelerin yine kanunda öngörülen zorunlu bilgileri taşınamaması halinde bu belgeler vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılır. VUK'nun 231. maddesinin 5. fıkrasında ise faturanın, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenmesi gerektiği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı hükmü mevcuttur.

VUK'nun 227/3 ve 231/5 maddelerine göre "düzenlenmemiş sayılacak" belgeler için de (faturada zorunlu bilgilerin yer almaması veya faturanın 7 gün içinde düzenlenmemesi halinde) belgede yer alan tutarın %10'u nispetinde özel usulsüzlük cezası uygulanması öngörülmektedir.

2.6. Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan e-tebligat adresi alınmamasına dair özel usulsüzlük cezası için yasal düzenleme yapılmaktadır

Tasarının 13. maddesi ile Vergi Usul Kanunu'nun "Bilgi vermekten çekinenler ile 256, 257, mükerrer 257. madde ve Gelir Vergisi Kanunu'nun 98/A maddesi hükmüne uymayanlar için ceza" başlıklı mükerrer 355. maddesinin başlığı "Bilgi vermekten çekinenler ile diğer bazı yükümlülükler uymayanlar için ceza" şeklinde değiştirilmekte, ayrıca Kanunun 107/A maddesinde yer alan yetkiye istinaden Maliye Bakanlığı tarafından getirilen yükümlülükler uymaması durumunda uygulanacak özel usulsüzlük cezasıyla ilgili belirleme yapılmaktadır.

Buna göre, 107/A maddesine uyulmaması halinde

1. Birinci sınıf tüccarlar ile serbest meslek erbabı hakkında 1.000 TL,
2. İkinci sınıf tüccarlar, defter tutan çiftçiler ile kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında 500 TL,
3. Yukarıdaki bentlerde yazılı bulunanlar dışında kalanlar hakkında 250 TL,

özel usulsüzlük cezası uygulanması öngörülmektedir.

VUK'nun "Elektronik ortamda tebliğ" başlıklı 107/A maddesi aşağıdaki gibidir:

“Elektronik ortamda tebliğ

Madde 107/A

Bu Kanun hükümlerine göre tebliğ yapılacak kimselere, 93 üncü maddede sayılan usullerle bağlı kalınmaksızın, tebliğe elverişli elektronik bir adres vasıtasıyla elektronik ortamda tebliğ yapılabilir.

Elektronik ortamda tebligat, muhatabın elektronik adresine ulaştığı tarihi izleyen beşinci günün sonunda yapılmış sayılır.

Maliye Bakanlığı, elektronik ortamda yapılacak tebliğle ilgili her türlü teknik altyapıyı kurmaya veya kurulmuş olanları kullanmaya, tebliğe elverişli elektronik adres kullanma zorunluluğu getirmeye ve kendisine elektronik ortamda tebliğ yapılacakları ve elektronik tebliğe ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

107/A maddesi hakkında Maliye Bakanlığı tarafından 27.08.2015 tarihli Resmi Gazete’de 456 Seri No.1 VUK Genel Tebliği yayınlanmıştır.

Genel Tebliğin 9. maddesinde “*Elektronik tebligat sistemine dâhil olması zorunlu olanlardan bu Tebliğ ile getirilen yükümlülöklere uymayanlar için Kanunun 148, 149 ve mükerrer 257’nci maddeleri uyarınca, Kanunun Mükerrer 355 inci maddesindeki cezai müeyyide uygulanır. Ceza uygulaması sonrasında resen oluşturulan internet vergi dairesi kullanıcı kodu, parola ve şifresi gerçek kişilerde mükellefe, tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde doğrudan kanuni temsilcisine tebliğ edilir ve elektronik tebligat adreslerine tebligat gönderimine başlanılır .*” hükmü yer almaktadır.

Türkiye Barolar Birliği 456 Seri No.1 VUK Genel Tebliğinin Anayasaya aykırı olduğu iddiası ile yürütmenin durdurulması ve iptali konusunda Danıştay 4. Dairesi nezdinde dava açmış, Danıştay 4. Dairesi davayı reddetmiştir. Ancak; Barolar Birliği kararın temyizini talep etmiş ve Danıştay Vergi Davaları Kurulu; 08.11.2017 günlü E:2017/618 K:2017/521 sayılı kararı ile dava konusu tebliğin “ceza hükümleri” başlıklı 9. maddesi yönünden davanın reddine ilişkin hüküm fıkrasının bozulmasına karar vermiştir.

Söz konusu yargı sürecine ve karara istinaden, VUK’nun mükerrer 355. maddesinde öngörölen düzenleme ile, Gelir İdaresi Başkanlığı’ndan e-tebligat adresi temin etmeyen mükellefler için ceza uygulanmasının yasal dayanağı oluşturulmuş olacaktır.

2.7. Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının süresi içinde ödenmesi halinde uygulanacak indirim oranı arttırılmaktadır

Tasarının 14. maddesi ile Vergi Usul Kanunu kapsamında kesilen usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında, Kanunun 376. maddesinde yer alan şartlara uyulması kaydıyla, kesilen cezanın yarısı oranında indirim uygulanması yönünde değişiklik yapılması öngörülmektedir. Mevcut düzenlemede bu oran 1/3 şeklindedir.

2.8. Özel usulsüzlük ve usulsüzlük cezaları tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamında çıkarılmaktadır

Tasarının 15. maddesi VUK'nun Ek-11. maddesinde yapılması öngörülen düzenleme ile, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, tarhiyat öncesi uzlaşma kapsamında çıkarılmaktadır.

Tarhiyat sonrası uzlaşma kapsamında da olmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, bu düzenleme ile tarhiyat öncesi uzlaşmanın da kapsamı dışına çıkarılmış bulunmaktadır.

2.9. Sanayi sicil belgesi sahibi mükelleflerin münhasıran imalat faaliyetinde kullanmak üzere, 4691, 5746 ve 6550 sayılı kanunlar kapsamında münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere ve yatırım teşvik belgesi kapsamında 2019 sonuna kadar iktisap olunacak makine ve teçhizat için özel amortisman uygulaması

Tasarının 16. maddesi ile VUK'na eklenmesi öngörülen geçici 30. maddede üretim, yatırım, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinin teşvik edilmesi amacıyla,

- 6948 sayılı Kanuna göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerin münhasıran imalat,
- 4691 sayılı Kanun, 5746 sayılı Kanun ve 6550 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunan mükelleflerin ise münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanmak üzere iktisap ettikleri yeni (kullanılmamış) nitelikteki makina ve teçhizat ile
- Yatırım teşvik belgesini haiz mükelleflerin belge kapsamında iktisap ettikleri makina ve teçhizatın,

Maliye Bakanlığı'nca ilan edilen **faydalı ömür süresinin yarısı** dikkate alınmak suretiyle bulunacak amortisman oranlarına göre daha kısa sürelerde itfa edilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Öngörülen düzenlemeden, maddenin yürürlük tarihinden 2019 takvim yılı sonuna kadar iktisap edilecek makina ve teçhizat için yararlanılabilecektir.

İmalat sanayinde kullanılmak üzere iktisap edilecek ve madde hükmünden yararlanabilecek makine ve teçhizatın tespiti konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmektedir. Uygulamaya dair usul ve esaslar ise Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca belirlenecektir.

Yukarıda yer verilen iktisap edilecek makine ve teçhizatın KDV'den istisna olarak teslim edilmesine dair KDV Kanunu'nda düzenlemeler de öngörülmektedir. Bu konu KDV Kanunu bölümünde açıklanacaktır.

3. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU'NDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

3.1. Organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri ve bunlara ait iktisadi işletmelere yapılacak bazı mal teslimleri ve hizmet ifalarına KDV istisnası getirilmektedir

Tasarının 29. maddesi ile KDV Kanunu'nun 13. maddesine eklenmesi öngörülen düzenleme ile, organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin, su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki iş yerlerinin inşasına ilişkin, organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerine veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları katma değer vergisinden istisna tutulmak suretiyle yatırımlar üzerindeki katma değer vergisi yükünün azaltılması amaçlanmaktadır.

Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerine veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere istisna kapsamında teslimde bulunan veya hizmet ifa eden mükelleflerin mal ve hizmet alımları ise genel hükümlere göre KDV'ne tabi olacaktır.

3.2. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda okul aile birlikleri tarafından kantin olarak belirlenen yerlerin kiraya verilmesi işleminin KDV'den istisna olması öngörülmektedir

Tasarının 30. maddesi ile Kanunun 17/4-d bendine eklenmesi öngörülen ibare ile, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemlerine KDV istisnası tanınmaktadır.

3.3. Sanayi sicil belgesine sahip imalatçılara münhasıran imalat faaliyetlerinde kullanmak üzere teslim edilecek makine ve teçhizatlar ile Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunan Ar-Ge ve tasarım merkezleri, araştırma laboratuvarlarında ve teknoloji geliştirme bölgelerinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara yapılan makine ve teçhizat teslimlerinde KDV istisnası getirilmektedir

Tasarının 31. maddesi ile KDV Kanunu'na eklenmesi öngörülen geçici 39. maddede;

- 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanunu'na göre **sanayi sicil belgesine** haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran **imalat sanayiinde kullanılmak** üzere,
- 4691 sayılı Kanun kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 5746 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 6550 sayılı Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere,

31/12/2019 tarihine kadar yapılan **yeni (kullanılmamış) makina ve teçhizat teslimlerinin** KDV'den istisna tutulması öngörülmektedir.

Madde kapsamında vergiden istisna edilen işlemleri yapan mükelleflerin istisna edilen işlemleri nedeniyle yüklendikleri verginin indirim konusu yapılması, indirim yoluyla telafi edilemeyen verginin ise iadesi de öngörülmektedir.

İstisna kapsamında alınan **makina ve teçhizatın**, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren **üç yıl içinde**, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri veya imalat sanayii dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacaktır.

Öte yandan madde ile, imalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek **makina ve teçhizatı belirleme** hususunda Bakanlar Kurulu'na, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleme hususunda ise Maliye Bakanlığı'na yetki verilmektedir.

4. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNUNDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

4.1. Minibüs ve otobüs tanımları güncelleniyor, motor gücü kavramı kanuna ekleniyor

Tasarının 17. maddesi ile Karayolları Trafik Kanunu'nda yer alan minibüs ve otobüs tanımlarına uyum sağlamak için 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (4) ve (5) numaralı bentlerinde düzenleme yapılmaktadır.

Değişiklik öncesi tanımlar:

4- Minibüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil dokuz ile onbeş oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.

5- Otobüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil en az onaltı oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir.

Değişiklik sonrası tanımlar:

4- Minibüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil dokuz ile **onycdi** oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır.

5- Otobüs: Yapısı itibarıyla sürücüsü dahil en az **onsekiz** oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu araçtır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir.

Diğer taraftan, motorlu taşıtlarla ilgili olarak motor gücü tanımı aşağıdaki şekilde 2. maddeye eklenmektedir.

"Motor gücü: Taşıtların elektrik motorlarını imal eden fabrikalarca uluslararası normlara göre tespit edilen ve kilovat (kW) olarak ifade olunan azami güçtür

4.2. Elektrik motorlu taşıtlar MTV kapsamına alınmaktadır

Tasarının 18. maddesi ile sadece elektrik motorlu otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri, motosikletler Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu kapsamına alınmakta ve bunların Kanunun (I) sayılı tarifesindeki taşıt değerlerine ve yaşına isabet eden vergi tutarlarının %25'i oranında vergilendirilmesi sağlanmaktadır.

Tasarının 19. maddesi ile sadece elektrik motorlu panelvan ve karavanlar Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu kapsamına alınmakta ve bunların Kanunun (II) sayılı tarifesindeki vergi tutarlarının % 25'i oranında vergilendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, sadece elektrik motorlu minibüs, otobüs, kamyonet, kamyon, çekici ve benzeri taşıtlara ilişkin motorlu taşıtlar vergisinin ise mevcut (II) sayılı tarifede yer alan tutarların % 25'i dikkate alınmak suretiyle hesaplanacağı düzenlenmektedir.

5. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU'NDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

5.1. ÖTV Kanununa ekli listelerdeki GTİP numaraları güncellenmektedir

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanunu'na ekli listeler kapsamına giren mallar, Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde (TGTC) yer alan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (GTİP) numaraları itibarıyla tespit edilmiştir. ÖTV Kanunu'na ekli listelerde kapsamlı en son güncelleme 2011 yılında yapılmış olup, günümüze kadar, TGTC'de çok sayıda değişiklik olmasına rağmen, ÖTV Kanunu'nda GTİP uyumlaştırmaları yapılmamıştır.

Bu nedenle, tasarının 51. maddesinde öngörülen düzenleme ile, 4760 sayılı Kanuna ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı listelerin güncellenmesi ve halen uygulanmakta olan vergi tutar ve/veya oranlarının bu listelerde yer alması amacıyla söz konusu listeler, tasarıya ekli (1), (2), (3) ve (4) sayılı cetvellerde gösterildiği şekilde değiştirilecektir.

Ayrıca, TGTC'nin 38.26 GTİP numarasında yer alan bazı malların "biodizel" ile teknik olarak birbirine çok yakın özellik göstermesi, 3801.20.10.00.00 ve 3819.00.00.00.00 GTİP numaralarında yer alan malların ise akaryakıtı karıştırılarak ya da doğrudan akaryakıt olarak kullanılabilmesi nedeniyle söz konusu mallar ÖTV Kanunu'na ekli (I) sayılı liste kapsamına alınmaktadır.

Söz konusu GTİP değişikliklerine bağlı olarak ÖTV Kanunu'nda yer alan bazı maddelerdeki GTİP oranlarının güncellenmesine dair düzenlemeler de tasarının devam eden maddelerinde yer almaktadır.

5.2. ÖTV'ne tabi olup ihraç kaydıyla teslim edilen malların üç ay içinde ihraç edilememesi halinde ek süre talebi ÖTV mevzuatı kapsamında da yapılabilecektir

Tasarının 54. maddesi ile ÖTV Kanunu'nun 8. maddesinin (2) numaralı fıkrasında hükme bağlanan ihraç kayıtlı teslimlerde, ihracatın mücbir sebeplerle gerçekleştirilememesi halinde, KDV Kanunu'nda yer alan düzenlemede olduğu gibi, Maliye Bakanlığı'nca veya Bakanlığın uygun görmesi durumunda vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebileceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

5.3. Taşıtların imalinde kullanılan radyo, hoparlör, monitör gibi mallar için ödenen ÖTV'nin iade edilmesine dair düzenleme

ÖTV Kanunu gereği, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki taşıtların imalinde kullanılan (IV) sayılı listedeki radyo, hoparlör, monitör gibi mallar için ödenen özel tüketim vergisinin indirimi mümkün olmadığından, tasarının 55. maddesi ile ÖTV Kanunu'na eklenmesi öngörülen 9/A maddesinde, bu malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve mükellefi tarafından beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisinin, Maliye Bakanlığı'nca belirlenecek usul ve esaslara göre (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04, 87.11 GTİP numaralarında yer alan malların imalatçılarına iade edilmesi sağlanmaktadır.

6. İSTİHDAMIN TEŞVİKİ AMACIYLA YAPILAN DÜZENLEMELER

Tasarının 44. maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu'na eklenen geçici 19, 20 ve 21. maddeler ile istihdamın teşviki amacıyla işveren hissesi sigorta prim desteği, sigortalı hissesi prim desteği, ücret desteği, gelir vergisi ve damga vergisi desteği sağlanması öngörülmektedir.

Söz konusu maddeler incelendiğinde, işveren hissesi sigorta prim desteği alınabilmesi için benzeri eski düzenlemelerde olduğu gibi, işyerinde belirli bir dönemde kayıtlı olan ortalama sigortalı sayısına ilave olacak şekilde yeni bir istihdam sağlanması ve işe alınacak bu kişilerin İŞKUR'a kayıtlı işsizler arasından olması gerektiğine dair koşullar en temel konular olarak görülmektedir. Kadın, engelli ve gençlerin istihdam edilmesi halinde ilgili maddedeki şartlar dahilinde destekten yararlanma süresi daha uzun olacaktır.

Diğer taraftan ustalık belgesi sahibi olan kişilerin imalat sanayinde "yeni istihdam" yaratacak şekilde istihdam edilmeleri halinde sigorta primi işveren hissesi desteği yanı sıra sigortalıya isabet eden sigorta primi için de destek sağlanacağına dair düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kişiler için ilgili maddede yer alan şartlar dahilinde "ücret desteği" de verilecektir.

Desteğe konu sigorta primlerinin hesaplanmasında esas alınacak tutar, benzeri eski düzenlemelerde olduğu gibi yine asgari ücret tutarı (sigorta primine esas kazanç alt sınırı) olacaktır.

Ayrıca, yukarıda genel hatları ile açıklanan kapsamda (geçici 18 ve 19. maddeler kapsamında) işe alınanların ücretlerinin, asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinin asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra kalan kısmının, muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk edecek vergiden terkinde yönünde düzenleme öngörülmektedir. Bu kapsamda yapılacak ücret ödemelerinde damga vergisi de hesaplanmayacaktır.

Söz konusu düzenlemelerin yasalaşması sonrasında uygulamaya dair Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından genelgeler, Maliye Bakanlığı tarafından ise bir genel tebliğ yayınlanması beklenmektedir.

7. 5510 SAYILI KANUNDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

7.1. 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını aşmamış sigortalıların sigortalı işe giriş bildirgesinin çalışmaya başlanılan tarih itibarıyla da verilebilmesi sağlanmaktadır

5510 sayılı kanuna göre sigortalı işe giriş bildirgesinin sigortalı işe başlamadan önce SGK'na verilmesi temel kuraldır. Ancak kanunun 8. maddesinde bu bildirim süresine dair özel bazı haller düzenlenmiştir.

Tasarının 60. maddesi ile Kanunun 8. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendine eklenmesi öngörülen ibare ile, 18 yaşını doldurmuş 25 yaşını aşmamış sigortalıların en geç çalışmaya başlatıldığı gün işe giriş bildirimlerinin verilmesi halinde bu kişiler sigortalılık başlangıcından önce bildirilmiş sayılacaktır.

7.2. Ölüm aylığı almakta olan ve öğrencilik niteliğini kaybetmemiş gençler, çalışmaya başlamaları halinde de aylık almaya devam edebileceklerdir

Tasarının 61. maddesi ile 5510 sayılı kanunun 34. maddesinin birinci fıkrasına eklenmesi öngörülen düzenleme ile ölüm aylığı alan hak sahibi çocuklardan lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim görmesi halinde 25 yaşını doldurmamış ve öğrencilik nitelikleri devam edenlerin hizmet akdine tabi çalışmaları durumunda da aylık haklarından yararlandırılması amaçlanmaktadır.

Tasarının 66. maddesi ile 5510 sayılı kanuna eklenmesi öngörülen geçici 74. maddede, bu maddenin yürürlük tarihinden önce ilgili kanunlarına göre gelir veya aylık bağlanan ve 18 yaşını, lise ve dengi öğrenim görmesi halinde 20 yaşını, yükseköğrenim yapması halinde 25 yaşını tamamlamamış olan çocukların, 5510 sayılı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılmaları halinde gelir ve aylıklarının kesilmemesi, bu maddenin yürürlük tarihinden önce hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle aylığı kesilmiş olan çocukların da yukarıda kısaca açıkladığımız 34. maddede yapılan değişiklikten yararlandırılmaları amaçlanmaktadır.

7.3. Eksik gün bildiriminde SGK'na ilgili prim belgesi ekinde eksik gün bildirimine ilişkin evrak verilmesine son verilmektedir (ancak ilgili evraklar muhafaza edilecektir)

Bilindiği üzere mevcut düzenlemelere göre, ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığı ve ücret ödenmediği beyan edilen sigortalıların, otuz günden az çalıştıklarını ispatlayan belgelerin, işverence ilgili aya ait aylık prim ve hizmet belgesinin verilmesi gereken süre içinde verilmesi zorunludur.

Tasarının 62. maddesi ile, ay içerisinde otuz günden az çalıştırılan sigortalıların bildiriminde “eksik gün nedeni” ve “eksik gün” bildiriminde işverenin beyanının kabul edilmesine dair düzenleme yapılmaktadır. Eksik gün çalışılmasına dair evraklar ise işverence saklanacak ve Kurum tarafından talep edilmesi halinde ibraz edilecektir.

7.4. Konut kapıcılarının sigortalılık bildirimleri

Bilindiği gibi ev hizmetlerinde bir ay içinde 10 gün veya daha fazla çalıştırılanların sigortalılık bildirimlerinin basit bir şekilde yapılması amacıyla 5510 sayılı Kanunun Ek-9. maddesinde düzenleme yapılmıştır.

Tasarının 63. maddesi ile Ek-9. maddenin birinci fıkrasında öngörülen düzenleme ile “konut kapıcıları” da sigortalı bildirimini açısından Ek-9. madde kapsamında dahil edilmektedir.

7.5. Asgari ücret desteği 2018 yılında da devam edecektir

Tasarının 66. maddesi ile 5510 sayılı kanuna eklenmesi öngörülen geçici 75. maddede, istihdamın korunması amacıyla özel sektör işverenlerine 2018 yılının Ocak ilâ Eylül ayları için asgari ücret desteği verilmesine devam edilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

5510 sayılı Kanuna dair yukarıda yer verilen tüm düzenlemelerin yasalaşması sonrasında SGK tarafından uygulamaya dair usul ve esasların belirlenmesi amacıyla yönetmelik ve genelgeler yayınlanacaktır.

7.6. Geriye dönük olarak sigorta prim teşviklerinden yararlanabilme imkânı sağlanacaktır

Tasarının 64. maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Ek Madde - 17’de;

- Uygulandığı dönem ve aylarda gerekli koşulların sağlanması ve **ilgili olduğu ay/dönemi takip eden altı ay içerisinde** Kuruma müracaat edilmesi şartlarıyla yararlanılamayan teşvik, destek ve indirimlerden yararlandırılması, yararlanılmış teşvik, destek ve indirimlerin bir başkası ile değiştirilebilmesi,
- Maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren **bir ay içinde** Kuruma yapılacak müracaatlarda bu maddenin yürürlük tarihinden önceki dönemlere ilişkin olmak üzere prim teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanabilme imkânı getirilmesi, geriye dönük yararlanılması gerektiği tespit edilen teşviklerin ödeme ve mahsup usullerinin belirlenmesi, kamu giderlerinin artmasının önüne geçilmesi ile geriye yönelik finansal belirsizliğin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Tasarının yürürlük maddesine göre, 64. maddede yapılan düzenlemeler, kanunun yayın tarihini takip eden ay başından itibaren yürürlüğe girecektir.

Ek Madde 17’de yapılan düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

a) Düzenlemenin yürürlük tarihi sonrasındaki dönemler için geçerli olmak üzere geriye yönelik prim teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanılabilmesi

Maddenin birinci fıkrasında; 5510 sayılı Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği halde yararlanılmadığı ay/dönemlerde gerekli tüm koşulların sağlanmış olması ve yararlanılmayan ay/dönemi takip eden altı ay içerisinde Kuruma müracaat edilmesi şartlarıyla, başvuru tarihinden geriye yönelik en fazla altı aya ilişkin olmak üzere, yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimlerin başka bir prim teşviki, destek ve indirimi ile değiştirilebileceği yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Bu düzenlemeye göre anladığımız, 5510 sayılı Kanunda prim teşvik, destek ve indirimlerinden geriye yönelik olarak yararlanabilme imkânı sağlayan kalıcı bir yasal düzenleme yapılmaktadır. Ancak geriye yönelik yararlanılmayan teşvik, destek ve indirimler için en fazla altı ay geriye dönük olarak yararlanılabilecektir.

Bu fıkra da yapılan düzenleme kalıcı bir düzenleme olup, gelecekte de uygulanabilecektir.

b) Düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin olmak üzere prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabilmesi

Maddenin ikinci fıkrasında;

- Bu maddenin (Ek Madde 17'nin) yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin olmak üzere,
- Tüm şartları sağladığı halde, 5510 sayılı Kanun veya diğer kanunlarla sağlanan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanmamış işverenler ile

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yararlanılan prim teşviki, destek ve indirimlerin değiştirilmesine yönelik talepte bulunan işverenler tarafından,

- En son bu maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren bir ay içinde Kuruma başvurulması halinde,
- Yararlanılmamış olan prim teşviki, destek ve indirimlerinden yararlanılabileceği veya yararlanılmış olan prim teşviki, destek ve indirimlerin başka bir prim teşvik, destek ve indirimi ile değiştirilebileceği,

yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasında, maddenin ikinci fıkrası kapsamında talepte bulunan işverenlere iade edilecek tutarın,

- Maddenin yürürlük tarihinden önce talepte bulunanlar için maddenin yürürlük tarihini takip eden aybaşından itibaren,
- Maddenin yürürlük tarihinden sonra talepte bulunanlar için ise, talep tarihini takip eden aybaşından itibaren,

kanuni faiz esas alınmak suretiyle hesaplanacağı ve maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlayarak üç yıl içinde ödeneceğine dair düzenleme yer almaktadır.

Ödemeler, öncelikle 5510 sayılı Kanunun 88. maddesinin 14 ve 16. fıkralarına göre muaccel hale gelmiş prim ve her türlü borçlardan, sonrasında ise ilgili kanunlar uyarınca yapılandırma veya taksitlendirme de dahil olmak üzere muaccel haldeki prim ve her türlü borçlardan mahsup yoluyla gerçekleştirilecektir. Ayrıca, üç yıl sonunda ilgili kanunları gereği yapılandırılma veya taksitlendirilme sebebiyle vadesi gelmemiş taksit ödemelerinden peşinen mahsup edilecektir. Kuruma borcu bulunmayan işverenlere ise altı ayda bir eşit taksitlerle iade yapılacaktır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Türkiye İş Kurumu'nun görüşleri alınarak Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenecektir.

8. HURDA ARAÇ TEŞVİKİ VE YENİ ARAÇ İKTİSABINDA ÖTV İNDİRİMİ

Tasarının Geçici 1. maddesi ile, model yılı ilerlemiş ve yıpranmış araçların ihraç edilerek veya hurdaya ayrılarak trafikten çekilmesi ve bu araçların yerine yeni araç alımının teşvik edilmesi suretiyle, ülkemiz araç parkının yenilenmesi, trafik güvenliğinin artırılması, eski araçların çevreye verdiği zararların azaltılması, ihracatımızın artırılması ve yeni oluşacak araç talebiyle üreticilerimizin teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda madde ile,

- 31/12/2019 tarihine kadar uygulanmak üzere,
- Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (II) sayılı listenin 8701.20, 87.02, 87.03, 87.04 GTİP numaralarında yer alan, 16 ve daha büyük yaştaki araçların,
- Adına kayıtlı gerçek veya tüzel kişiler tarafından doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkartılması ve ilgili mevzuat gereğince kayıt ve tescilinin silinmesi şartıyla,
- Aynı cins bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinden, Bakanlar Kurulu'nca, 10.000 TL'nı aşmamak üzere, araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre belirlenecek kısmının terkin edilmesine imkân tanınmaktadır.

Diğer taraftan tasarının 76. maddesi ile de, 7020 sayılı Kanunun geçici 1. maddesinde düzenlenen hurda teşviklerinin süresi bir yıl uzatılmakta ve araçların doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmeleri durumunda da maddede düzenlenen hükümlerden faydalanılmasına imkân tanınmaktadır.

Saygılarımızla,

BİROL CİHANOĞLU
Yeminli Mali Müşavir

(*)Duyularımızda yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem yapmadan önce ve sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için Yeminli Mali Müşavirliğimiz ile iletişime geçebilirsiniz.